

במה בדת

לע"נ ר' ישעיה יעקב בן ר' בנימין זצ"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 168 פרשת בראשית תשע"ו

נזיר מת-נד

ואין בו כזית בשר, ורבא מעמיד שמדובר במת שיש בו רוב מנין ורוב בנין אך פחות מרובע עצמות.

נצל הכוונה לבשר המת שקרש ומוהל שיצא ממנו והרתיה, ולכאורה אם לא יודעים שזה מהמת לא יטמא, ואם יודעים שזה ממנו יטמא גם כשלא קרש, אמר ר' ירמיה שמדובר שיצא ממנו מוהל ואם הוא קרש זה מוהל שטמא ואם לא זה רק כיהו וניעו שאינו טמא.

אביי שאל את רבה אם יש טומאת נצל בבהמה האם למדו שנצל מטמא רק באדם ולא למדנו על מה שבא מבהמה או שאין הבדל, ולכאורה זה מובן רק למ"ד שטומאה חמורה טמאה רק כל עוד היא ראויה לגר וטומאה קלה יש כל עוד זה ראוי לכלב א"כ ודאי לא יטמא נצל בהמה שזה לא ראוי לגר, אך אם נאמר שהטומאה חמורה קיימת כל עוד זה ראוי לכלב א"כ יש להסתפק בנצל, ולכאורה יש להביא ראיה מברייתא שאם המיס חלב נבלה באש טמא ובחמה טהור, ואם נאמר שטמא כל עוד ראוי לכלב א"כ גם כשהמיס בחמה זה ראוי לכלב, ויש לדחות שזה נמשך רק אחר שהוא מסריח ואז הוא כבר נעשה עפר.

שנינו בטהרות שכל מה שנצוק טהור מה שלמעלה חוץ מדבש של זיפים וצפיחית שהטומאה עוברת לנצוק **עמוד ב** ולב"ש גם מקפה של פול וגריסים מטמאה בנצוק כיון שהיא סולדת לאחוריה, הסתפק רמי בר חמא אם יש ניצוק באוכלים האם במשנה יש ניצוק רק בדבש וכדומה שיש בהם ורירם או בגלל שהם סמיכים וא"כ בכל דבר שהוא סמיך יהיה שומאה, ורבא הביא ראיה ממה שכתוב על חלב המת שלם שהתיכו שהוא טמא ואם היה מפורר והתיכו טהור, ואם נאמר שאין ניצוק באוכלים נטהר גם בשלם שהתיכו, אמר ר' זירא שהוא ביאר את זה יחד עם מר בר רבינא שכשהוא הרתיה אותו עלה עמוד אש לפי הכלי ואז הוא קרש והיה הכל יחד ולכן נטמא, ורבינא רצה להוכיח מב"ש שאמרו שגם במקפה של פול וגריסים טמא שהם סולדים, אך יש לדחות שיש בהם ורירם ואין להוכיח לשאר אוכלים שהם רק סמיכים.

לחזקיה שיעור מלא תרווד הוא כמלא פיסת היד, ור' יוחנן סובר שזה כמלא חפניו, ולכאורה שנינו בברייתא שלר"מ מלא תרווד רקב הוא מעיקר האצבעות ומעלה ולחכמים מלא חפניו, וא"כ ר' יוחנן הוא כחכמים, אך דברי חזקיה הם לא כמו אחד מהתנאים, ויש לומר שמלא פיסת היד מלא קשר אצבעותיו הם שיעור אחד, ורב חמי בר אשי אמר לרב פפא שאמר שמקשרי אצבעותיו מדובר לכיוון התיכו עם היד אולי מדובר לכיוון הגוף עד פרק היד וזו כמלא פיסת היד.

דף נא יש רקב למת רק עם נקבר ערום בארון של שיש או על רצפה של אבנים, ואם נקבר בכסותו בארון של עץ או על רצפת לבנים אין לו רקב, עולא אמר שרקב הוא רק הבא מבשר גידים ועצמות, ורבא הקשה מברייתא שרקב הבא מבשר טהור ומשמע שמעצם טמא גם ללא בשר, ויש לפרש שרקב הבא מבשר טהור עד שיהא עמו עצם, אך לכאורה אין בו גידים, ויש לומר שאין אפשרות שיש בשר ועצם ללא גידים.

רב שמואל בר אבא אומר בשם ר' יוחנן שאם נקברו ב' מתים יחד נעשים גלגלים זה לזה שאינו רקב גמור, ורב נתן מקשה מברייתא שאומרת שרקב הבא מב' מתים טמא, ורבא מעמיד שמדובר שנקברו כל אחד בנפרד והרקיבו ואח"כ צירפם למלא תרווד רקב.

רבה בר בר חנה אומר בשם ר' יוחנן שאם גזז שער המת וקברו עמו נעשה לו גלגל שאין לו דין רקב.

שנינו באהלות שכל שבמת טמא חוץ משיניים שער וצפורן ובשעה שהם מחוברים כולם טמאים, וחזקיה מסתפק בשער העומד לגלח וצפורן העומדת להגזז האם אומרים בזה כל העומד להגזז כגזוז דמי או שכרעג הם מחוברים, ואין לדייק מדברי רבה בר בר חנה שאמר ששער גזוז נעשה גלגל ומשמע שאם אינו גזוז לא, שיש לומר שגזוז ודאי נעשה גלגל ובאינו גזוז יש ספק.

ר' ירמיה **מסתפק** ברקב הבא מהעקב האם נאמר רק בבא מכל המת או אפילו מחלק מהמת, ויש להוכיח מדברי ר' נתן בר' הושעיא בשם ר' יוחנן שרקב הבא מב' מתים טמא ואם נאמר שבבא מהעקב אין בו רקב א"כ נאמר שבא דרך העקב אלא בכל מקרה יש דין רקב, אך יש לחלק ששם כל המת הרקיב ובא דרך העקב, אך יש להסתפק כשהרקב הוא רק מהעקב עצמו.

ר' ירמיה **מסתפק** אם עובר במעי אשה נעשה גלגל לאמו האם נאמר שעובר ירך אמו וא"כ הוא כגופה ואינו נעשה גלגל או שכיון שסופו לצאת זה כאילו פרש ממנה וא"כ נעשה לה גלגל, ואם נאמר כמו הצד הזה שהולכים אחר סופו, **עמוד ב** יש להסתפק בשכבת זרע במעי אשה

דף מח הפסוק מאמו מלמד גזירה שוה כדברי רבי שכתוב בנזיר במותם שרק במותם אינו נטמא אך הוא נטמא להם בנגעם וזובם, ובכה"ג לומדים ממה שכתוב אמו שהוא מיותר כי ניתן ללמוד בק"ו שאם הדיוט נטמא לאחיו מאביו וכה"ג אסור אפילו באביו, ק"ו שלאמו לא יטמא, שהדיוט אינו נטמא לאחיו מאמו, וכתוב אמו ללמוד גזירה שוה מנזיר שכמו שנזיר נטמא לנגעם וזובם כך כה"ג נטמא לנגעם וזובם.

מה שנזיר נטמא למת מצוה לומדים מהפסוק על נפש מת לא יבא ומשמע גם בהמה שנקראת נפש שכתוב מכה נפש בהמה, וכתוב על נפש מת לא יבא היינו נפש אדם, ור' ישמעאל אומר שניתן ללמוד את זה ממה שכתוב לא יבא שמדובר בנפשות שמיטמאות בביאה והיינו באהל, וכתוב לאביו ולאמו לא יטמא אך הוא נטמא למת מצוה, אך לכאורה ניתן ללמוד מכה"ג שאף שקדושתו קדושת עולם הוא נטמא למת מצוה ק"ו נזיר שקדושתו אינה לעולם שיטמא למת מצוה, אך ניתן לפרוך שכה"ג נטמא למת מצוה כי אינו מביא קרבן על הטומאה, אך נזיר שמביא קרבן על טומאתו לא יטמא למת מצוה, לכן צריך פסוק שרק לאביו ואמו אינו נטמא אך הוא נטמא למת מצוה, ולא יתכן לדרוש שרק לאביו ולאמו אינו נטמא אך נטמא למתים אחרים כי ניתן ללמוד ק"ו מכהן הדיוט שנטמא רק לקרובים ולא לשאר מתים א"כ נזיר שאינו נטמא לקרובים ודאי לא יטמא לשאר מתים **עמוד ב** אך לכאורה ניתן ללמוד נזיר מכה"ג שנאמר בו כלל שלא יטמא לנפש אדם וכן בנזיר נאמר כלל וא"כ נלמד נזיר מכה"ג שיטמא למת מצוה אך ניתן ללמוד את הכלל בנזיר מהכלל של כהן הדיוט שנטמא לשאר קרובים, ולכן צריך פסוק שאינו נטמא לאביו ולאמו אך הוא נטמא למת מצוה, והפסוק לאמו בא לדרוש גזירה שוה כדברי רבי, ומלואחותו לומדים כדברי הברייתא שאפילו מי שהולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת לא יטמא לו אך הוא נטמא למת מצוה שרק לאחותו אינו נטמא אך הוא נטמא למת מצוה, ור"ע לומד מהפסוק נפשות אלו רחוקים מת אלו הקרובים לאביו ולאמו שרק להם אינו נטמא אך הוא נטמא למת מצוה ומלאחיו לומדים אם היה הכה"ג נזיר יכול להטמא למת מצוה, ומלאחותו לומדים כדלעיל שאם הלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו שנטמא למת מצוה, ור"ע ילמד את הגזירה שוה של רבי מסברא, שאין צורך לפסוק לכה"ג ונזיר שאם התורה התירה לכה"ג להטמא למת מצוה אין הבדל אם הוא רק כה"ג או שהוא גם נזיר, ור' ישמעאל לומד את זה שאם התורה התירה לאו אחד לגבי מת מצוה א"כ היא תתיר גם ב' לאוין וצריך את הפסוק לאחותו שהיינו אומרים שהתורה התירה רק את איסורי הלאוין אך הולך לפסחו ולמול בנו שהם עשה של כרת א"כ לא יטמא למת מצוה, קמ"ל שכן יטמא,

דף מט לכאורה קשה לדברי ר"ע שאם למדנו כה"ג והוא נזיר מלאחיו מדוע צריך לכתוב לאביו ולאמו הרי למדנו כבר מעל כל נפשות מת, יש לומר שהיינו אומרים שלאביו אינו נטמא כי זה רק חזקה שהוא אביו אך אמו שכולם יודעים שהיא ילדה אותו א"כ יטמא לה ואם היה כתוב רק אמו היינו אומרים שלאמו אינו נטמא כי זרעה לא הולך אחריה אך לאביו שבכל מקום נאמר למשפחותם לבית אבותם א"כ יטמא לו קמ"ל שאינו נטמא לו, והפסוק על כל נפשות מת לא יבא **עמוד ב** על כל להוציא רחוקים מת להוציא קרובים נפשות להוציא רביעית דם מב' מתים שמטמאה באהל והנזיר לא יטמא להם.

משנה על טומאות אלו הנזיר מגלח: על המת ועל כזית מהמת על כזית נצל ועל מלא תרווד רקב, על השדרה על הגולגולת על אבר מהמת ועל אבר מהחי שיש עליו בשר כראוי, ועל חצי קב עצמות על חצי לוג דם, על מגען המשא שלהם ועל האהל שלהם ועל עצם כשעורה ועל גזו מגעו ומשאו ועל כל אלו הנזיר מגלח ומה בשלישי ושביעי וסותר את הקודמין ומתחיל למנות שוב רק אחר טהרתו והבאת קרבנותיו. **גמרא** אחר שנפטר ר"מ אמר ר' יהודה שלא יכנסו אליו תלמידי ר"מ כי הם קנטרנים ולא באים ללמוד אלא לנצח ובכ"ז סומכוס דחק ונכנס ואמר בשם ר"מ שהנזיר מגלח על המת ועל כזית מהמת, אמר ר' יהודה שזה מיותר כי אם מגלח על כזית ק"ו שמגלח על כל המת,

דף נ אמר ר' יוסי שיאמרו שמאיר שכב ויהודה כעס ותורה מה תהא עליה, אלא ר"מ בא לחדש שחייב על מת אפילו שאין עליו כזית בשר ואמנם ניתן ללמוד את זה מק"ו שאם מגלח על אבר אחד ק"ו על כולו, אלא כדברי ר' יוחנן שהעמיד בנפל שעדיין לא התקשרו אבריו בגידין

האם כיוון שעדיין לא נוצר מזה עובר א"כ זה כגופה או כיון שזה בא מבחוץ א"כ אינו כגופה.

רב פפא מסתפק בפרש בגוף האם כיון שאינו מתקיים ללא מאכל א"כ זה כגופו או שזה נחשב מבחוץ, ורב אחא בר רב איקא מסתפק אם עורו נעשה גלגל, ורב הונא בר מנחם הסתפק על כיוונו וניעו, ואמר רב שמואל בר אחא לרב פפא שאם נסתפק בכל זה א"כ מה שהתחדש דין רקב זה רבקה ששנתה מי דקלים וסכוהו בסם להשיר כל שערו ובשלוהו במי טבירי שכשבר אין לו עור.

אבבי אומר שמת שטחנהו אין בו דין רקב, והסתפקו אם נטחן וחזר ונרקב האם הרקב הוא בגלל בשר גידים ועצמות והרי ישנם, או שצריך דוקא כביריתו וכאן זה לא כביריתו.

עולא בר חנינא אומר שמת שחסר אין בו רקב ותפוסה ושכונת קברות, ויש להוכיח מהמשנה שאין ללמוד אבר מחי מטומאת מת שאם אמרנו במת שיש לו רוב ורובע ומלא תרוד רקב תאמר בחי שאין לו רוב ורוב ומלא תרוד רקב, ואם מדובר שהרקב רק אבר אחד וא"כ במת מדובר שהרקב רק אבר אחד א"כ משמע שגם בחסר יש בו רקב, ויש לדחות שכונת הפירכא היא שבשם מת יש בו דין רקב ואילו בחי אין בו דין רקב.

רבא מסתפק אם הרקב כשהיה חי ומת האם נאמר דין רקב רק כשהרקב כשהוא מת או שהמציאות היא שהרקב הוא מהמת הזה, ולכאורה יש להוכיח מהמשנה שאמרה שאין להוכיח אבר מן החי ממת שבמת יש לו רוב ורובע ומלא תרוד רקב ובחי לא, משמע שרק כשנשאר חי ואם הוא מת יש לו רקב, אך יש לדחות שלא כתוב שאם מת יש לו רקב אלא שבשם חי אין דין רקב ובשם מת יש דין רקב.

רבא מסתפק בנמלה שחסרה ואכלה אם חייב עליה האם נאמר שיעור בנמלה וא"כ כיון שהיא חסרה אין בה שיעור, או שנאמר בריה שיכולה לחיות, וא"כ יהיה חייב עליה למרות שהיא חסרה,

דף נב ר' יהודה מדיסקרתא מוכיח מהביריתא שלומדת ממה שכתוב בשרצים בהם שלא רק ככולם אלא מהם אפילו במקצתם, ואין לומר במקצתם כי כתוב בהם אלא הכוונה למקצתם שהוא ככולם ושיעורו חכמים כעדשה שהחומט תחלת ברייתו כעדשה משמע שנלמד שיעור בשרצים, ורב שמעיה דוחה שהשיעור נאמר שפחות מעדשה לא מטמא שלא נפלה בו נשמה אך אם נפלה בו נשמה יטמא.

הסתפקו בדברי המשנה האם טמא רק בשדרה וגולגולת יחד או אפילו כל אחד בנפרד, ורבא מביא ראיה שכתוב שדרה שגידו רוב הצלעות שבה שטורה ובקבר טמא אפילו משוכרת ומפורקת, ומשמע שטורה רק כשגירר ואם לא טמאה אפילו כשאינו עמה גולגולת, אך יש לדחות שלא כתוב שאם לא גירר טמאה אלא יתכן שאם לא גירר זה ספק, ויש להוכיח מדברי ר' יהודה שר"ע טימא ששה דברים וחכמים טיהרו, ור"ע חזר בו, והיה מעשה שהביאו קופה מלאה עצמות לבהכנס"ש של טרסיים והניחיה באויר ונכנס תודוס הרופא ועמו עוד רופאים ואמרו שאין כאן שדרה ממת אחד, ומשמע שאם היתה שדרה ממת אחד הנזיר היה מגלח עליה וא"כ משמע שמשנתנו אמרה או שדרה או גולגולת, ויש לדחות שהם אמרו בדרך לא מיבעי שלא רק שאין שדרה וגולגולת ממת אחד אלא אפילו שדרה ממת אחד או גולגולת ממת אחד אין כאן, ולכאורה יש להוכיח מהמנין שר"ע טימא באבר ממת שבא מב' מתים ואבר מן החי שבא מב' בני אדם, וחצי קב עצמות שבא מב' מתים, ורביעית דם שבא מב' מתים, ועצם כשעורה שנחלק לשניים ושדרה וגולגולת, ואם נאמר שמשנתנו אמרה או שדרה או גולגולת א"כ יש כאן שבעה דברים, ויש לומר ר' יהודה מנה ששה דברים שרבים נחלקו עליו אך בעצם כשעורה רק יחיד נחלק עליו כמו ששינוי שעצם כשעורה שנחלק לשניים ר"ע מטמא ור' יוחנן בן נורי מטהר, ועוד י"ל שר' יהודה מנה רק אבר מן המת ולא אבר מהחי, ועוד י"ל שהוא מנה רק מה שניזר מגלח על טומאת אהל שלו אך עצם כשעורה אינה מטמאה באהל, או שהוא מנה רק מה שר"ע חזר בו אך מדין רביעית דם ר"ע לא חזר בו, שרבי אמר לבר קפרא לא למנות את רביעית דם במה שר"ע חזר בו כי הוא נשאר בדעתו בזה, ועוד שהפסוק מסייע לו שכתוב על כל נפשות מת לא יבא, ור"ש אמר שעד ימיו ר"ע היה מטמא אך אינו יודע אם חזר בו משמת ור"ש התענה עד שהשחירו שיניו על שדיבר כך על ר"ע, ויש להוכיח מברייתא שב"ש אמרו רובע עצמות מעצמים או משנים או מג', ולב"ה רובע מהגוייה מרוב בנין או מרוב מנין, ואמר ר' יהושע שניתן להעמיד שלא נחלקו בזה ב"ש וב"ה שב"ש אמרו מב' או מג' היינו ב' שוקיים וירך אחד או ב' ריכיים ושוק אחד וזה רוב גובהו של אדם, וב"ה אמרו מרוב בנין או רוב מנין ויש רוב מנין במפרקי הידיים והרגליים, ומה ששמאי אומר אפילו עצם משדרה או גולגולת, רק שמאי החמיר, ורבנן נחלקו על שמאי רק בעצם שבא משדרה או גולגולת אך בשדרה או גולגולת עצמה מספיק אחד מהם.

רמי בר חמא מסתפק ברובע עצמות משדרה וגולגולת שמה שכתוב חצי קב עצמות זה רק משאר אברים אך משדרה וגולגולת שהם

חמורים יטמא גם ברובע או שאין הבדל, ורבא מוכיח מהמשנה שכתוב שדרה וגולגולת, ואם נאמר שרובע עצמות שבא משדרה וגולגולת הוא חמור המשנה יכלה לכתוב ועל רובע עצמות הבא משדרה וגולגולת, **דף נג** ואף שרבא עצמו אמר לעיל שהמשנה דברה על שדרה וגולגולת שאין בהם רובע עצמות זה רק אחר ששמעה מר"ע, ואין להוכיח מדברי שמאי שעצם משדרה וגולגולת מטמא, שרק הוא מחמיר יותר, ואין לפשוט מזה שרבנן עד שיהיה חצי קב שיתכן שהם חלקו על שמאי רק בעצם, אך הם יודו שיש טומאה גם ברובע עצמות משדרה וגולגולת.

ר"א אומר שמקצת מזקנים הראשונים אמרו שחצי קב עצמות וחצי לוג דם מטמא לכל אך רובע עצמות ורביעית דם לא מטמא לכל ומקצת מהזקנים אמרו שגם רובע עצמות ורביעית מטמא לכל, וב"ד שאחריהם חילקו שחצי קב עצמות וחצי לוג דם מטמא לכל, אך רובע עצמות ורביעית דם מטמא רק לתרומה וקדשים ולא לניזיר ועושה פסח, אך לכאורה זה הכרעה שלישית שלא כתוב בה מהדעות הראשונות ואינה מכריעה, אמר ר' יעקב בר אידי שמפי השמועה הכוונה מפי חגי זכריה ומלאכי ולכן סמכו לקבוע הלכה כמותם.

מה שכתוב על אלו ברישא בא למעט עצם כשעורה שמגלח רק על מגע ומשא ולא על אהל, ועל אלו בסיפא בא למעט אבן סכונית שמאחילה על המת ברה"ר.

עמוד ב כתוב במשנה שחצי קב עצמות ומשמע שרובע עצמות לא, ולכאורה אם יש בהם עצם כשעורה הוא יגלח עליה, אלא מדובר שנעשה כקמח.

מגלח על אבר ממת או מחי שיש בהם בשר כראוי, ואם אין עליהם בשר כראוי לר' יוחנן אין הנזיר מגלח עליה, ולר"ל מגלח עליה ור' יוחנן דייק מהמשנה שרק כשיש בשר כראוי מגלח עליהם ואם לא לא, ור"ל מדייק ממה שלא כתוב בסיפא שבלא בשר אינו מגלח, ור' יוחנן סובר שמה שמשמע מהכלל ברישא המשנה לא חזרה בסיפא, אך קשה שבסיפא כתוב רובע עצמות למרות שמשמע ברישא שרק ברובע מגלח ולא בפחות, יש לומר שאם לא היה כתוב רובע בסיפא היינו אומרים שלא מטמא גם במגעו ומשא קמ"ל שרק על אהל שלהם אינו מגלח אך מגלח על מגע ומשא שלהם, ומה שכתוב בסיפא רביעית דם למרות שמשמע כן מהרישא חצי לוג ולא פחות, יש לומר שזה בא להוציא מדברי ר"ע שרביעית דם הבא מב' מתים מטמא באהל.

מה שכתוב במשנה אבר מן המת לכאורה אם מדובר שיש בה עצם כשעורה מה טעמו של ר' יוחנן שלא יגלח על מגעו ומשא, ואם אין בו עצם כשעורה מה טעמו של ר' יוחנן שר' יוחנן מגלח עליו, ור"ל יעמיד שאין בו עצם כשעורה ובכ"ז התורה רבתה שכתוב וכל אשר יגע על פני השדה ולומדים מזה על המאהיל על המת, בתלל לומדים אבר מן החי שיכול להעלות ארוכה, **חרב** הרי הוא כחלל, **מאו** במת לומדים לאבר שנחלל מהמת **מאו** בעצם אדם לומדים לרובע עצמות **מאו** בקבר לומדים על קבר סתום,

דף נד כמו ששינוי שטומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת, ועל נגיעה אמר רב יהודה ששינוי מהפסוק הנוגע בעצם או בחלל, **בעצם** זה עצם כשעורה או **בחלל** זה אבר שנחלל מהחי ואין בו להעלות ארוכה **מאו** **במת** לומדים לאבר הנחלל מהמת **מאו** בקבר אמר ר"ל שלומדים לקבר שהיה לפני הדיבור, ומה שכתוב אבר מהמת לכאורה אם יש בה עצם כשעורה זה נקרא נוגע בעצם אלא שאין בו עצם כשעורה ובכ"ז התורה רבתה, ור' יוחנן סובר שמדובר שיש בו כשעורה ואם אינו ענין למגע צריך את הפסוק על משא.

כתוב במשנה שאינו מונה עד שיטהר, הסתפקו אם מדובר בשביעי והיינו שיחכה להערב שמש וכר"א שמתחיל כבר למנות מהשביעי, או שמדובר בשמיני ויטהר הכוונה הבאת קרבנותיו וכרבנן, ויש לדייק ממה שכתוב בסיפא ומתחיל מיד מונה מיד משמע שברישא עד שיטהר הכוונה לקרבנות וכרבנן שניזירות טהרה חלה רק מהשמיני.

משנה סככות ופרעות ובית הפרס וארץ העמים וגולל ודופק של קבר ורביעית דם ואהל ורובע עצמות וכלים שנגעו במת וימי ספורו וגמרוו באלו אין הנזיר מגלח אך מזה בשלישי ושביעי **עמוד ב** ולא סותר את הקודמים ומתחיל למנות מיד ואינו מביא קרבן, ועוד אמרו שימי הזב והזבה וימי הסגר של המצורע עולים לו לימי נזרו. **גמרא** סככות זה אילן המיסך על הארץ.

פרעות זה אבנים שיוצאות מהגדר ויש שם ספק טומאה. **הסתפקו** אם גזרו על ארץ העמים גם באויר או רק על הגוש מהארץ, ולכאורה ניתן להוכיח מהמשנה שמה שלישי ושביעי ואם גזרו על האויר לא נחמיר להזות עליו ושביעי ורק אם גזרו גם על הגוש נחמיר עליו בכך, ויש לומר שבאמת גזרו על האויר ומה שכתוב מזה שלישי ושביעי זה על שאר הדברים שנמנו במשנה, וכך מסתבר שכתוב במשנה כלים הנוגעים במת ופשוט שהנוגע בהם אין בו צורך להזות אלא המשנה כתבה את זה על שאר הדברים שמנויים בה.